

ДОВІДКА ПРО ТВОРЧИЙ ВНЕСОК У РОБОТУ ВОЛЯНСЬКОГО ПЕТРА БОРИСОВИЧА

Посада: начальник Інституту державного управління у сфері цивільного захисту.

Автором на системному принципі здійснений кваліметричний, семантичний та функціональний аналіз служби медицини катастроф в умовах надзвичайної ситуації.

Розроблено та науково обґрунтовано систему надання екстреної медичної допомоги постраждалим силами інфраструктури медицини катастроф та інших закладів охорони здоров'я при катастрофічному затопленні території великого міста з урахуванням існуючих умов та факторів ризику сформованої ситуації.

Розкрито генезис системи державного управління медичним захистом за умов надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру та виявлено провідні тенденції його розвитку (демократизація, професіоналізація та децентралізація).

Сформовано цілісну концепцію державного управління наданням медичної допомоги постраждалим у зоні надзвичайної ситуації на прикладі діяльності мобільних медичних формувань, обґрунтовано концептуальні засади медичного захисту.

Удосконалено підходи до сутності та місця державного управління з мінімізацією медико-санітарних наслідків надзвичайних ситуацій, а також до формування, впровадження та практичної реалізації системи лікувально-евакуаційного забезпечення як складової державного управління медичним захистом постраждалих внаслідок надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру.

Окреслено основні засади державного управління функціонування мобільних медичних формувань в умовах надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру.

Автором виокремлено напрями підвищення професійного рівня і застосування новітніх технологій професійного навчання особового складу мобільних медичних формувань та оперативно-рятувальних підрозділів.

Здійснено аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду державного управління медичним захистом за умов надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру та вивчено можливості його впровадження на сучасному етапі реформування сфери цивільного захисту України.

Розроблено пріоритетні напрями державного управління медичним захистом за умов надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, спрямовані на комплексне розв'язання існуючих у цій сфері проблем.

72

Оптимізовано процеси взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у забезпеченні функціонування системи медичного захисту, зокрема під час формування та забезпечення функціонування мобільних медичних формувань, як у повсякденних умовах, так і у період надзвичайного стану, насамперед, у зоні надзвичайної ситуації.

Отримані автором наукові результати впроваджено у практичну діяльність, зокрема їх використано під час створення мобільних медичних формувань, які довели свою доцільність за умов надання медичної допомоги постраждалим внаслідок надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру як на території України, так і під час міжнародних гуманітарних місій.

Автором опубліковано 242 наукові праці, з яких: 9 монографій, 23 посібники, 2 підручники, 1 керівництво, 3 довідники, 21 методичну рекомендацію, 82 наукові статті, 83 тези доповіді та 14 звітів про науково-дослідну роботу, 2 автореферати та 2 дисертації.

Автор має 2 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір: на монографію «Кризовий менеджмент та принципи управління ризиками в процесі ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій» (свідоцтво № 30488 від 30.09.2009) та монографію «Організація та управління процесом надання медичної допомоги постраждалим внаслідок землетрусів» (свідоцтво № 30489 від 30.09.2009).

Практичне значення. Запропоновані автором підходи та наукові результати використані Міністерством надзвичайних ситуацій України (акт впровадження від 06.02.2013), Державною службою України з надзвичайних ситуацій (акт впровадження від 04.06.2013), Українським науково-практичним центром екстреної медичної допомоги та медицини катастроф МОЗ України (акт впровадження від 22.01.2013), Інститутом державного управління у сфері цивільного захисту (акт впровадження від 13.06.2013). Результати роботи також впроваджено та нині використовуються у навчальному процесі Інституту державного управління у сфері цивільного захисту (акт впровадження від 06.03.2020).

Автор здійснює наукове супроводження генезису цивільного захисту в Україні з 1985 року, безпосередньо брав участь у формуванні функціональної підсистеми медичного захисту в єдиній державній системі цивільного захисту. Очолював медичні підрозділи під час ліквідації надзвичайних ситуацій, як в Україні, так і за кордоном.

Претендент

Заступник начальника Інституту
(з навчальної роботи),
полковник служби цивільного захисту

Петро ВОЛЯНСЬКИЙ

Сергій ЄРЕМЕНКО

73

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
“ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА КЛІНІЧНА ЛІКАРНЯ
ІМ. І.І. МЕЧНИКОВА”
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ”**

пл. Соборна, 14, м. Дніпро, 49005, тел. (056)373-09-01, факс (056)373-09-19
Web: <http://m.mechnikova.com> E-mail: 1798_010@email.dp.ua Код ЄДРПОУ 01985423

«18» березня 2020 р. № 30/612-ЧІС

**ДОВІДКА ПРО ТВОРЧИЙ ВНЕСОК У РОБОТУ
РИЖЕНКА СЕРГІЯ АНАТОЛІЙОВИЧА**

Посада: головний лікар КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА
"ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА КЛІНІЧНА ЛІКАРНЯ ІМ. І.І. МЕЧНИКОВА"
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ".

Автором на системному принципі здійснений структурно-семантичний та функціональний аналіз стану Державної служби медицини катастроф (ДСМК) та її готовність до виконання завдань за призначенням в умовах надзвичайної ситуації воєнного, соціального, природного та техногенного характеру.

Автор приймав участь у розробленні та науковому обґрунтуванні пропозицій щодо удосконалення нормативно-правового забезпечення оптимізації системи надання екстреної медичної допомоги постраждалим силами і засобами формувань та закладів охорони здоров'я ДСМК в єдиній державній системі цивільного захисту.

Автор приймав і приймає активну безпосередню участь:

- особисто спільно з керівництвом Комунального підприємства "Обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф" Дніпропетровської обласної ради" у створенні системи медичної евакуації поранених військовослужбовців та цивільних громадян за призначенням із зони Антитерористичної операції та Операції об'єднаних сил;

- особисто в організації та забезпеченні надання спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги за невідкладними показниками всім категоріям евакуйованих із зон ведення бойових дій та зон безпеки на сході нашої держави, хто її потребує;

- в уdosконаленні підходів до сутності та місця державного управління з мінімізації медико-санітарних наслідків надзвичайних ситуацій, а також до формування, впровадження та практичної реалізації системи лікувально-евакуаційного забезпечення як складової державного управління медичним захистом постраждалих внаслідок надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру;
- у вивчені досвіду та проведенні аналізу стану служб медицини катастроф розвинених країн світу та пострадянського простору та підготовці проектів постанов Кабінету Міністрів України та інших нормативно-правових актів щодо оптимізації структури підрозділів і формувань ДСМК;
- у підготовці пропозицій щодо вдосконалення механізмів військово-цивільного співробітництва,
- у розробленні конкретизованих та взаємоузгоджених питань взаємодії під час аеромедичної евакуації постраждалих та хворих у разі НС та повсякденних умовах, які знайшли своє відображення у спільніх наказах МВС та МОЗ України;
- у розробленні та впровадженні в діяльність ДСМК нормативно-правової бази щодо порядку створення і використання резервів лікарських засобів, виробів медичного призначення та медичного обладнання для запобігання та ліквідації медико-санітарних наслідків НС, їх номенклатури, обсягів та норм накопичення;
- в розробці заходів оптимізації процесів взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у забезпеченні функціонування системи медичного захисту, зокрема під час формування та забезпечення функціонування мобільних медичних формувань, як у повсякденних умовах, так і у період надзвичайного стану, насамперед, у зоні надзвичайної ситуації;
- в розробці профілактичних і реабілітаційних заходів спрямованих на збереження фізичного та психологічного здоров'я і соціально-професійного статусу учасників АТО та ООС.

Автором по даній тематиці опубліковано і наукова праця.

Претендент

Денисенко

РИЖЕНКО С.А.

Заступник головного лікаря

КП "ДОКЛІМ МЕЧНИКОВА" ДОР

Гавва

ГАВВА О.А.

ДОВІДКА ПРО ТВОРЧИЙ ВНЕСОК У РОБОТУ ХИЖНЯКА МИКОЛИ ІВАНОВИЧА

Посада: професор кафедри військово-профілактичної медицини Української військово- медичної академії.

Автором на системному рівні розроблено Програму забезпечення медико санітарного та епідеміологічного благополуччя мирного населення та військових формувань різних силових відомств, задіяних в АТО/ ООС на сході нашої держави. Ним окреслено напрямки стратегічного удосконалення санітарно-гігієнічного та проти-епідемічного забезпечення заходів спрямованих на ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій в мирний час та в умовах бойових дій.

Професор Хижняк М. і. був керівником НДР, яка виконувалась в Українській військово- медичній академії під грифом «Таємно» шифр «Здоров'я-2», у якій під його керівництвом розроблялись принципи та методи військово- цивільного співробітництва в системі цивільного захисту населення.

Ним окреслені напрямки стратегічного управління санітарно- гігієнічними та протиепідемічними заходами під час ліквідації наслідків НС в мирних обставинах та в прифронтовій зоні.

Розроблено програму лікувально- евакуаційних заходів під час ліквідації надзвичайних ситуацій епідемічного характеру в умовах бойових дій та в прифронтовій зоні.

Автором було внесено цілий ряд пропозицій спрямованих на розробку та наукове обґрунтування необхідності удосконалення нормативно- правові бази ДСМК та приведення її до рівня стандартів розвинених країн.

Окреслені базові принципи побудови санітарно- епідеміологічної складової в системі цивільного захисту населення та військово- службовців силових структур під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій санітарно- гігієнічного та протиепідемічного характеру.

Автором проведено аналіз стану служб медицини катастроф розвинених країн світу: США, Великобританії, Франції, Швеції, Фінляндії, Норвегії, Данії, Нідерландів, Ямайки та ін., країн пострадянського простору: Російської Федерації, Республіки Білорусь, Республіки Казахстан, Республіки Узбекистан:

- використанням позитивних і негативних сторін їх досвіду та стану розвитку нашого суспільства, можливостей держави, розроблено та впроваджено принципово нову функціонально- організаційну модель Служби, підготовлені проекти постанов Кабінету Міністрів України та інших нормативно- правових актів, які за рахунок оптимізації структури підрозділів і формувань Державної служби медицини катастроф на основі аналізу національних особливостей та можливостей щодо впровадження в сучасних

16

умовах ведення гібридної війни та створення єдиного медичного простору в державі науково обґрунтовано та впроваджено в 2014 році та оновлено в 2019 році протоколи надання екстреної медичної допомоги, які базуються на принципах доказової медицини та орієнтовані на світові стандарти. Упровадження нових протоколів передбачає покращення якості та доступності екстреної медичної допомоги для кожного громадянина, який її потребує в разі НС;

- приймав участь в оптимізації процесів взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у забезпеченні функціонування системи медичного захисту, зокрема під час формування та забезпечення функціонування мобільних медичних формувань, як у повсякденних умовах, так і у період надзвичайного стану, насамперед, у зоні надзвичайної ситуації.

Автором по даній тематиці опубліковано 42 наукову працю, з яких 7 підручників та посібників, 25 наукових статей, 2 керівництва, 8 інших наукових праць, 2 звіти про науково-дослідні роботи, та під його керівництвом захищено 43 кандидатських і 20 докторських дисертацій.

Претендент

М.І. ХИЖНЯК

Начальник Академії
д. м. н. професор

В.Л. САВИЦЬКИЙ

ДОВІДКА ПРО ТВОРЧИЙ ВНЕСОК У РОБОТУ ЯКИМЦЯ ВОЛОДИМИРА МИКОЛАЙОВИЧА

Посада: заступник директора Державної наукової установи «Центр інноваційних медичних технологій НАН України» з науково-організаційної та методичної роботи.

Автором на системному принципі здійснений з допомогою кваліметричного підходу, структурно-семантичний та функціональний аналіз стану Державної служби медицини катастроф (ДСМК) та її готовність до виконання завдань за призначенням в умовах надзвичайної ситуації воєнного, соціального, природного та техногенного характеру.

Автор приймав участь у НДР на тему: «Наукове обґрунтування принципів та методів функціонування Служби медицини катастроф як механізму військово-цивільного співробітництва у системі цивільного захисту населення», номер державної реєстрації НДР: 0118U003653.

Приймав участь у розробці та науковому обґрунтуванні необхідності удосконалення нормативно-правової бази ДСМК та приведення її до рівня світових та Європейських стандартів та вимог сьогодення.

Автор приймав участь у проведенні аналізу стану служб медицини катастроф розвинених країн світу та пострадянського простору та підготовці проектів постанов Кабінету Міністрів України та інших нормативно-правових актів щодо оптимізації структури підрозділів і формувань ДСМК;

- приймав участь у підготовці пропозицій щодо удосконалення механізмів військово-цивільного співробітництва до проектів спільних наказів МВС, ДСНС, МО та МОЗ України та інших силових міністерств і відомств, де з метою ефективного використання медичного персоналу, спеціалізованого санітарного транспорту, медичних виробів, лікарських засобів, закладів охорони здоров'я для рятування життя та збереження здоров'я громадян визначені єдині підходи до реалізації державної політики у сфері попередження та ліквідації наслідків, охорони здоров'я населення та профілактики захворювань, пріоритет збереження життя і здоров'я населення в разі НС, єдині підходи і критерії під час прогнозування та оцінювання медико-санітарної обстановки на різних НС, а також визначення можливостей рятувальних та медичних підрозділів, формувань та закладів.

- приймав участь у розробленні конкретизованих та взаємоузгоджених питань взаємодії під час аero-медичної евакуації постраждалих та хворих у разі НС та повсякденних умовах, які знайшли своє відображення у спільних наказах МВС та МОЗ України;

- приймав участь у розробленні та впровадженні в діяльність ДСМК нормативно-правової бази щодо порядку створення і використання резервів лікарських засобів, виробів медичного призначення та медичного обладнання для запобігання та ліквідації медико-санітарних наслідків НС, їх номенклатури, обсягів та норм накопичення в державному резерві, оперативному резерві ДСНС України, відомчому резерві МОЗ України,

відомчих резервах інших центральних органів виконавчої влади (відомств), (для ліквідації медико-санітарних наслідків НС силами і засобами цих відомств), регіональних резервах, резервах медичних закладів, об'єктових резервів (запасів);

- приймав участь в оптимізації процесів взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у забезпечені функціонування системи медичного захисту, зокрема під час формування та забезпечення функціонування мобільних медичних формувань, як у повсякденних умовах, так і у період надзвичайного стану, насамперед, у зоні надзвичайної ситуації;

- приймав участь в розробці профілактичних і реабілітаційних заходів спрямованих на збереження фізичного та психологічного здоров'я і соціально-професійного статусу учасників АТО та ООС.

Автором по даній тематиці опубліковано 136 наукових праць, з яких: 6 навчально-методичних посібників, 1 посібник, 2 методичні рекомендації, 3 керівництва, 97 наукових статей та 27 тез та 2 звіти про науково-дослідну роботу, 2 автореферати та 2 дисертації.

Претендент

В.М. ЯКИМЕЦЬ

Директор

д.мед.н., професор

І.М. ТОДУРОВ

ДОВІДКА ПРО ТВОРЧИЙ ВНЕСОК У РОБОТУ ПЕЧИБОРЩА В'ЯЧЕСЛАВА ПЕТРОВИЧА

Посада: завідувач відділу науково-організаційної роботи та інформації Державної наукової установи «Центр інноваційних медичних технологій НАН України» з 27 січня 2020 року, до цього протягом з вересня 2013 року по січень 2020 року обіймав посаду завідувача відділу наукового супроводу організації та управління медичною допомогою в надзвичайних ситуаціях ДЗ «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Міністерства охорони здоров'я України».

Автором на системному принципі здійснений з допомогою кваліметричного підходу, структурно-семантичний та функціональний аналіз стану Державної служби медицини катастроф та її готовність до виконання завдань за призначенням в умовах надзвичайної ситуації воєнного, соціального, природного та техногенного характеру.

Автор безпосередньо приймав участь у підготовці Настанови з організації оперативно-диспетчерської служби екстреної медичної допомоги, в 2015-2016 роках був відповідальним виконавцем теми НДР «Відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги як складова екстреної медичної допомоги» та в 2018 - 2019 роках науковим керівником НДР на тему: «Наукове обґрунтування принципів та методів функціонування Служби медицини катастроф як механізму військово-цивільного співробітництва у системі цивільного захисту населення», номер державної реєстрації НДР: 0118U003653.

Розроблено та науково обґрунтовано необхідність удосконалення нормативно-правової бази системи надання екстреної медичної допомоги постраждалим силами Державної служби медицини катастроф (ДСМК) та інших закладів охорони здоров'я при надзвичайних ситуаціях та приведення її до рівня світових та Європейських стандартів та вимог сьогодення.

Безпосередньо приймав участь у підготовці наказу МОЗ України від 15 січня 2014 року № 34 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги» та наказу МОЗ України від 5 червня 2019 року № 1269, цілої низки проектів наказів МОЗ України, що регламентують діяльність Державної служби медицини катастроф та змін до Кодексу цивільного захисту України, Законів України та постанов кабінету Міністрів України.

Автором проведено аналіз стану служб медицини катастроф розвинених країн світу: США, Великобританії, Франції, Швеції, Фінляндії, Норвегії, Данії, Нідерландів, Ямайки та ін., країн пострадянського простору: Російської Федерації, Республіки Білорусь, Республіки Казахстан, Республіки Узбекистан:

- використанням позитивних і негативних сторін їх досвіду та стану розвитку нашого суспільства, можливостей держави, розроблено та

впроваджено принципово нову функціонально-організаційну модель Служби, підготовлені проекти постанов Кабінету Міністрів України та інших нормативно-правових актів, які за рахунок оптимізації структури підрозділів і формувань Державної служби медицини катастроф на основі аналізу національних особливостей та можливостей щодо впровадження в сучасних умовах ведення гібридної війни та створення єдиного медичного простору в державі науково обґрунтовано та впроваджено в 2014 році та оновлено в 2019 році протоколи надання екстреної медичної допомоги, які базуються на принципах доказової медицини та орієнтовані на світові стандарти. Упровадження нових протоколів передбачає покращення якості та доступності екстреної медичної допомоги для кожного громадянина, який її потребує в разі НС;

- унесені пропозиції щодо вдосконалення маканізмів військово-цивільного співробітництва проекти до спільних наказів МВС, ДСНС, МО та МОЗ України та інших силових міністерств і відомств, де пріоритетом є збереження життя і здоров'я населення в разі НС, єдині підходи і критерії під час прогнозування та оцінювання медико-санітарної обстановки на різних НС, а також визначення можливостей рятувальних та медичних підрозділів, формувань та закладів;

- автором конкретизовані та взаємоузгоджені питання взаємодії під час аero-медичної евакуації постраждалих та хворих у разі НС та повсякденних умовах, які знайшли своє відображення у спільних наказах МВС та МОЗ України;

- автором обґрунтована, розроблена та на даний час впроваджується в діяльність ДСМК нормативно-правова база щодо порядку створення і використання резервів лікарських засобів, виробів медичного призначення та медичного обладнання для запобігання та ліквідації медико-санітарних наслідків НС, їх номенклатуру, обсяг та норми накопичення в державному резерві, оперативному резерві ДСНС України, відомчому резерві МОЗ України, відомчих резервах інших центральних органів виконавчої влади.

Автором по даній тематиці опубліковано 136 наукових праць, з яких: 6 навчально-методичних посібників, 1 посібник, 2 методичні рекомендації, 3 керівництва, 97 наукових статей та 27 тез та 2 звіти про науково-дослідну роботу, 2 автореферати та 2 дисертації.

Автор має 1 свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір наукового характеру «Збірник протоколів диспетчеризації екстреної медичної допомоги» (Свідоцтво № 64317 від 01.03.2016).

Претендент

Директор

д.мед.н., професор

В.П. ПЕЧИБОРЦ

І.М. ТОДУРОВ

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРONИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ МЕДИЧНИЙ
ЦЕНТР ДИТЯЧОЇ КАРДІОЛОГІЇ ТА КАРДІОХІРУРГІЇ»**

вул. Мельникова, 24, м. Київ, 04050, тел./факс: (044) 206 50-10, 284-03-11

E-mail: info@cardio.org.ua, Web: <http://www.cardio.org.ua>

Код ЄДРПОУ 26385055

19.03.2020

№ 228/20

На №

від

ДОВІДКА

про творчий внесок в роботу

«Медицина катастроф в умовах бойових дій», що

висувається на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки за 2020 рік, д.мед. н., професора, заслуженого працівника охорони здоров'я України, заступника директора ДУ «Науково-практичний медичний центр дитячої кардіології та кардіохірургії МОЗ України»

ВОРОНЕНКА ВОЛОДИМИРА ВАСИЛЬОВИЧА

Посада: заступник директора Державної установи «Науково-практичний медичний центр дитячої кардіології та кардіохірургії МОЗ України».

Автором на системному принципі здійснений структурно-семантичний та функціональний аналіз стану Державної служби медицини катастроф (ДСМК) та її готовність до виконання завдань за призначенням в умовах надзвичайної ситуації воєнного, соціального, природного та техногенного характеру.

Автор приймав участь у розробленні та науковому обґрунтуванні пропозицій щодо удосконалення нормативно-правового забезпечення оптимізації системи надання екстреної медичної допомоги постраждалим силами і засобами формувань та закладів охорони здоров'я ДСМК в єдиній державній системі цивільного захисту.

Автор приймав участь:

- в удосконаленні підходів до сутності та місця державного управління з мінімізації медико-санітарних наслідків надзвичайних ситуацій, а також до формування, впровадження та практичної реалізації системи лікувально-евакуаційного забезпечення як складової державного управління медичним захистом постраждалих внаслідок надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру;

- у вивчені досвіду та проведенні аналізу стану служб медицини катастроф розвинених країн світу та пострадянського простору та підготовці проектів постанов Кабінету Міністрів України та інших нормативно-правових актів щодо оптимізації структури підрозділів і формувань ДСМК;
- у підготовці пропозицій щодо вдосконалення механізмів військово-цивільного співробітництва;
- приймав участь у розробленні конкретизованих та взаємоузгоджених питань взаємодії під час аero-медичної евакуації постраждалих та хворих у разі НС та повсякденних умовах, які знайшли своє відображення у спільніх наказах МВС та МОЗ України;
- у розробленні та впровадженні в діяльність ДСМК нормативно- правової бази щодо порядку створення і використання резервів лікарських засобів, виробів медичного призначення та медичного обладнання для запобігання та ліквідації медико-санітарних наслідків НС, їх номенклатури, обсягів та норм накопичення;
- в розробці заходів оптимізації процесів взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у забезпеченні функціонування системи медичного захисту, зокрема під час формування та забезпечення функціонування мобільних медичних формувань, як у повсякденних умовах, так і у період надзвичайного стану, насамперед, у зоні надзвичайної ситуації;
- в розробці профілактичних і реабілітаційних заходів спрямованих на збереження фізичного та психологічного здоров'я і соціально-професійного статусу учасників АТО та ООС.

Автором по даній тематиці опубліковано 33 наукові праці, з яких: 3 керівництва, 26 наукових статей та 4 тези, 2 автoreферати та 2 дисертації.

Претендент

Заступник директора з науково-практичної роботи

В. В. Вороненко

Є. В. Сегал

**ДОВІДКА ПРО ТВОРЧИЙ ВНЕСОК У РОБОТУ
ГАЛАЧЕНКА ОЛЕКСАНДРА ОЛЕКСАНДРОВИЧА**

Посада: директор Клінічного санаторію «Хмільник»; за сумісництвом - доцент кафедри фізичної та реабілітаційної медицини Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова.

Автором розроблено функціонально нову, орієнтовану на світові стандарти, модель Державної Служби Медицини Катастроф, спроможної забезпечити надання медичної допомоги постраждалому населенню від впливу воєнного, техногенного, природного та соціального характеру на усіх рівнях, особливо на етапі реабілітації.

Обґрунтовано необхідність удосконалення й підвищення ефективності психофізіологічного забезпечення процесу ліквідації медико-соціальних наслідків бойової психічної травми в учасників військової операції у Східному регіоні України, а також надано практичні рекомендації щодо їх реалізації.

Встановлено, що організація Центрів (відділень) медико-психологічної реабілітації військовослужбовців на регіональному рівні сприятиме зменшенню втрати професійної працевдатності військовослужбовців з приводу бойової травми (поранення); розширенню об'єму лікувально-реабілітаційних процедур до сучасного рівня.

Окреслено напрями стратегічного управління санаторно-курортними закладами в регіонах та визначено їх як складову національної економічної безпеки.

Обґрунтовано необхідність профілактики та корекції віддалених наслідків травматизуючих подій (особливо бойових поранень нижніх і верхніх кінцівок, опікових ушкоджень) за рахунок санаторного етапу відновного лікування.

Показано переваги саногенетичного впливу природних та преформованих фізичних факторів для можливості мобілізації власних адаптаційних резервів організму та відновлення нормального функціонування основних регуляторних систем, механізмів компенсації і функціонального захисту.

Розроблено Програму медико-психологічної реабілітації військовослужбовців учасників АТО і ООС, упровадження якої на регіональному рівні має медичну та соціальну ефективність. В межах Програми:

- визначено диференційно-діагностичні критерії психічних розладів психогенного походження для відбору контингентів, відповідно до МКХ-10: посттравматичні стресові розлади, розлади адаптації, інші невротичні і соматоформні розлади (діагностичний кластер F4);

- окреслено базові принципи побудови реабілітаційних заходів: синергія, багаторівневість, послідовність та етапність, суміщення біологічних і психологічно-орієнтованих впливів, комплексність, оптимальність застосування медико-психологічних, психотерапевтичних, природних, преформованих, медикаментозних і немедикаментозних факторів;

- запропоновано етапи реалізації та структуру Програми в санаторно-курортних умовах: 1. Початковий (налагодження терапевтичного контакту – комплаєнсу), 2-3 доби. 2. Основний (реабілітаційний), 14-18 діб. 3. Супортівний (підтримуючий), 2-3 доби.

Розроблено ПОЛОЖЕННЯ про Центр (відділення) медико-психологічної реабілітації для постраждалих внаслідок участі в АТО. Встановлено, що організація таких Центрів на регіональному рівні сприятиме зменшенню втрати професійної працевদатності військовослужбовців внаслідок бойової травми (поранення).

Систематизовано та вдосконалено механізм відбору і забезпечення реабілітаційними путівками осіб, що брали участь в АТО, за профілем медико-психологічна реабілітація (відповідно до «Порядку відшкодування витрат за надані соціальні послуги з лікування застрахованих осіб та членів їх сімей після перенесених захворювань і травм у реабілітаційних відділеннях санаторно-курортних закладів за рахунок коштів Фонду соціального страхування України», погодженого МОЗ України 23.08.2017 за № 3.14-19/1146-17/22760).

Виділено 20 основних курортів з різними природно-лікувальними ресурсами та медичним профілем, вивчено вплив природних лікувальних факторів, економічних і просторових умов на функціонування санаторно-курортних закладів.

У межах природних рекреаційних ресурсів виокремлено кліматичні, ландшафтні, бальнеологічні, біотичні, грязьові, водні та інші компоненти як основні складові формування санаторно-курортних продуктів, що мають споживчу вартість, використовуються як засоби виробництва і предмети споживання для надання курортних послуг, оздоровлення населення й підвищення якості життя. У результаті дослідженого розроблено теоретико-методологічні засади формування регіональної політики розвитку сфери реабілітаційних послуг.

За результатами проведених досліджень автором опубліковано 29 наукових праць, з них: 3 монографії (1 одноосібна); 1 клінічні настанови; 2 навчальні посібники, 2 методичні рекомендації).

Запропоновані автором підходи до оцінки ефективності програми медичної реабілітації учасників АТО використані Комітетом ВР України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (довідка №04-33/19-84(23572) від 05.02.2018 р.), Департаментом міжнародного співробітництва та регіонального розвитку Вінницької ОДА (довідка №1981/4-2 від 17.08.2017 р.); Управлінням туризму та курортів Львівської ОДА (довідка №420 від 22.06.2018 р.).

Окремі практичні рекомендації стосовно розвитку реабілітаційних послуг впроваджені в діяльності ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» (довідка №02-01/475 від 23.02.2018 р.) та її ДП «Санаторій «Хмільник» (довідка №02-15/376 від 23.11.2016 р.), «Сокілець» (довідка №142 від 15.12.2015 р.), «Збруч» (довідка №01-08 від 12.06.2016 р.).

Запропоновано науково обґрунтовані клінічні настанови, методичні рекомендації, навчальні матеріали, спрямовані на організацію та реалізацію відновного лікування у закладах охорони здоров'я.

Претендент

Галаченко О.О.

Медичний директор

Фурман М.В.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРONI ЗДOROV'Я УКРАЇNI

Державний заклад

«Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги
та медицини катастроф Міністерства охорони здоров'я України»
(ДЗ «УНПЦ ЕМД та МК МОЗ України»)

вул. Братиславська, 3, Київ, 02166 тел./факс: (044) 518-57-08 E-mail disastermed2@ukr.net
web:<http://dzmk.in.ua>, код ЄДРПОУ 24932429

23.06.2020

№ 08-164

На №

від

Комітет з Державних премій України в галузі науки і техніки

ДОВІДКА

про творчий внесок в роботу

«Медицина катастроф в умовах бойових дій»,

що висувається на здобуття Державної премії в галузі науки і техніки за
2020 рік, д.мед.н. КРИЛЮКА Віталія Омеляновича

Посада: завідувач відділом підготовки інструкторів з надання екстреної медичної допомоги постраждалим при надзвичайних ситуаціях Державного закладу «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф МОЗ України».

Крилюк В.О. є розробником концепції перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців системи ЕМД та осіб без медичної освіти, які за своїми службовими обов'язками повинні надавати домедичну допомогу. Впровадження її положень було здійснено у навчальних відділах обласних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, вищих медичних навчальних закладах, навчальних закладах системи ДСНС, МВС.

Є автором цілого ряду навчально-методичних посібників та підручників як для фахівців системи ЕМД так і для осіб без медичної освіти, зокрема для військовослужбовців – в період з 2014 року загальний тираж методичних матеріалів склав понад 100 тисяч екземплярів.

Крилюк В.О. приймав безпосередню участь у розробці адаптованої настанови «Тактична екстрена медична допомога» (КН 2016-612) та уніфікованих клінічних протоколів «Зовнішня кровотеча з тулуба та ший» (ГС 2016-612-2), «Масивна кровотеча з кінцівок» (ГС 2016-612-1), «Травма органів грудної клітки – пневмоторакс» (ГС 2016-612), що затверджені наказом МОЗ України від 21.06.2016 № 612 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги»; настанови «Організація диспетчерської служби» (КН 2017-113); клінічних

протоколів «Раптова зупинка кровообігу» затвердженого наказом МОЗ України від 15.01.2014 року № 34 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги»; порядків надання домедичної допомоги затверджених наказом МОЗ України від 16.06.2014 року № 398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 7 липня 2014 р. за № 750/25527; розробці уніфікованих маршрутів пацієнтів при наданні екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі.

Поряд з впровадженням навчальних програм та протоколів надання екстреної та домедичної допомоги претендент проводить активну наукову роботу, щодо вивчення особливостей перебігу травматичної хвороби. Під його керівництвом розроблено цілий ряд експериментальних моделей, які дали змогу вивчити особливості впливу поєднаної травми та накладання кровоспинних джгутів на розвиток ускладнень на ранньому та пізньому післятравматичному періоді. Це дало змогу внести корекції в протоколи лікування постраждалих, в тому числі при надзвичайних ситуаціях.

Практичне значення. Запропоновані автором підходи на даний час впроваджується в діяльність ДСМК, обласні центри ЕМД та МК, вищі медичні навчальні заклади. Зокрема: нормативно-правова база щодо порядку створення і використання резервів лікарських засобів, виробів медичного призначення та медичного обладнання для запобігання та ліквідації наслідків НС, їх номенклатури, обсяг та норми накочення; навчальні програми з питань надання екстреної медичної допомоги при високо небезпечних надзвичайних ситуаціях.

Автором по даній тематиці опубліковано 23 наукових праць, з яких: 4 навчально-методичних посібників, 16 статей (6 в закордонних виданнях), 3 патенти. За матеріалами досліджень даної роботи під керівництвом Крилюка В.О. захищено 2 дисертаційні роботи та 2 подано до захисту.

Творчі та наукові здобутки В.О. Крилюка дозволяють вважати його повноправним співавтором роботи «Медicina катастроф в умовах бойових дій», яка висунута для участі у конкурсі з здобуття Державної премії України в галузі науки та техніки за 2020 рік.

Претендент

Директор

Віталій КРИЛЮК

Євген МОРОЗ